

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/558/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112225733
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1112225733.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: V. G., bytom T. F. X, J. Q., zast. JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom so sídlom Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 995,82 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 18. marca 2014, č.k. 8C 148/2012-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania potvrdzuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vo výške 33,76 eur k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 995,82 eur od 11.07.2012 do 02.07.2013 a trovy právneho zastúpenia vo výške 296,40 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal zaplatenia 995,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 11.07.2012 do zaplatenia titulom náhrady straty na zárobku pre jeho nezákonné väznenie. V časti žalovanej istiny konanie uznesením č.k. 8C 148/2012-25 zo dňa 07.08.2013 zastavil na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom z dôvodu zaplatenia žalovanej istiny odporcom po začatí konania s tým, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Odporcu následne napadnutým rozsudkom zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania posúdiac vec podľa ust. § 10 zák. č. 58/1969 Zb., § 563 Obč. zák. a § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., a vyhodnotiac, že márnym uplynutím lehoty 6 mesiacov odo dňa, kedy si poškodený riadne uplatnil nárok postupom podľa ust. § 10 zák. č. 58/1969 Zb., sa štát ako dlžník zo zodpovednostného vzťahu dostal do omeškania, a preto je odo dňa nasledujúceho po uplynutí tejto šesťmesačnej lehoty povinný navrhovateľovi zaplatiť úrok z omeškania.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý bol v spore plne úspešný, priznal náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 296,40 eur za päť úkonov právnej služby vo výške tarifnej odmeny 51,45 eur za jeden úkon (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, návrh na čiastočné zastavenie konania, vyjadrenie k podaniu odporcu a účasť na pojednávaní) spolu s príslušným režijným paušálom (2 x 7,63 eur, 1 x 7,81 eur a 2 x 8,04 eur), keď námietky odporcu ohľadom uplatnených trov právneho zastúpenia vyhodnotil ako nedôvodné.

Proti uvedenému rozsudku v časti rozhodnutia o trovách konania podal včas odvolanie odporca, a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a nepriznať navrhovateľovi náhradu trov konania. Uviedol, že došlo k porušeniu zásady hospodárnosti konania tým, že navrhovateľ uplatnil spoločné nároky na odškodnenie, uplatnené jednou žiadosťou u odporcu, jednotlivými žalobami, pričom

vytvoril šesť súdnych konaní po tom, čo tieto neboli uspokojené odporcom v zákonnej lehote stanovenej zákonom č. 119/1990 Zb.. Zdôraznil, že ide o nároky s jedným právnym základom vychádzajúce z jednej žiadosti o predbežné prerokovanie. Zastával názor, že cieľom takéhoto postupu bolo navýšenie trov konania, keď sa právny zástupca navrhovateľa snaží získať výhodu, ktorú procesné právo nepredpokladá, pričom jeho konanie je spôsobilé spôsobiť protistrane škodu vo forme nákladov spojených s právnym zastúpením. Takéto konanie považoval za šikanózne a za zneužitie práva. Mal za to, že náhrada trov konania nemá smerovať k potrestaniu povinného účastníka, ale kompenzovať oprávnenému účastníkovi náklady potrebné k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. V tejto súvislosti poukázal na nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 988/2012, podľa ktorého náklady spojené so zastúpením advokátom nebude možné považovať za nevyhnutné k riadnemu uplatneniu práva na súde v prípade, ak ide o zneužitie práva na zastupovanie advokátom, za ktoré je možno považovať konanie procesnej strany v rozpore s účelom procesnej normy, ktorým sa snaží pre seba získať výhodu nepredpokladanú procesným právom, pričom jedným z prípadov zneužitia procesného práva je šikanózne konanie vedené priamym úmyslom spôsobiť protistrane škodu. S poukazom na ust. § 18 ods. 2 a 5 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii mal za to, že právny zástupca navrhovateľa nepostupoval pri uplatňovaní nároku na odškodnenie na súde s odbornou starostlivosťou, a ním realizované právne zastúpenie nie je hospodárne, a nemožno ho považovať ani za konanie v súlade s dobrými mravmi, keď sa viacerými návrhmi domáha nároku, ktorý možno uplatniť jednou žalobou. Požiadavka na účelnosť a hospodárnosť konania pritom nekoliduje s dispozičnou zásadou procesného práva. Na podporu svojich tvrdení uviedol právny názor a závery Krajského súdu v Bratislave, uvedené v obdobnej veci v uznesení č.k. 5Co 598/2012-50 (ktoré priložil k odvolaniu), s ktorými sa stotožnil, a žiadal predmetné rozhodnutie aplikovať i v tomto prípade. Vzhľadom na vysoký počet obdobných konaní (ktoré sú umelo vytvorené uplatňovaním čiastkových nárokov na súde samostatnými žalobami) s identickým právnym zástupcom nastolil myšlienku o úmysle tohto právneho zástupcu obohacovať sa na úkor štátneho rozpočtu, nakoľko nepochybuje, že účelom vytvárania týchto sporov bolo navýšenie trov konania. Postup navrhovateľa zastúpeného právnym zástupcom potom považoval za šikanózny výkon práva, ktorému nemožno priznať ochranu.

K odvolaniu odporcu sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov konania potvrdiť, a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Dôvodil, že navrhovateľ si uplatňuje žalobami jednotlivé položky odškodnenia samostatne, keďže každá položka vyžaduje vlastný spôsob dokazovania, a aj odporca posudzuje každú položku samostatne, pričom niektoré uznáva úplne, niektoré čiastočne a niektoré vôbec. Kritiku odporcu, smerujúcu proti jeho postupu, považoval preto za neprimeranú. Zdôraznil, že vznik sporov zaviniel odporca svojou nečinnosťou a neodškodnením jeho nárokov v zákonnej lehote. Ak odporca ohľadom účelnosti vynaložených trov argumentoval poukazovaním na závery Krajského súdu v Bratislave, uvedené v obdobnej veci v uznesení č.k. 5Co 598/2012-50, pripomenul, že predmetné uznesenie bolo pre neústavnosť zrušené nálezom Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 210/2013-28 zo dňa 04.07.2013. Odporcom uvádzaný nález Ústavného súdu ČR označil za na vec neaplikovateľný vzhľadom na to, že pojednáva o inkasných spoločnostiach, a teda o úplne inej problematike. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktorými bola v iných obdobných veciach navrhovateľom prisúdená plná náhrada trov konania.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým spisom konštatuje, že navrhovateľovi vznikol nárok na plnú náhradu trov konania, nakoľko odporca mu po podaní návrhu na súd uhradil žalovanú istinu, čo viedlo k čiastočnému zastaveniu konania na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom pre správanie sa odporcu, a vo zvyšnej časti požadovaných úrokov z omeškania súd prvého stupňa jeho nároku vyhovel napadnutým rozsudkom. Vzhľadom na tieto zistenia dospel odvolací súd k záveru, že nakoľko náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia, mal súd prvého stupňa nárok navrhovateľa na náhradu trov konania posúdiť právne nielen podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., ale i podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.. Tento nedostatok však nemal vplyv na vecnú správnosť napadnutého výroku o trovách konania, a nebol ani odporcom namietaný v odvolaní. Odvolací súd sa s výškou navrhovateľovi priznaných trov, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za päť úkonov právnej pomoci s prislúchajúcim režijným paušálom v správne určenej výške stotožnil.

Predmetom odvolacieho konania boli námietky odporcu, ktorý nepovažoval trovy právneho zastúpenia navrhovateľa za účelne vynaložené zjednodušene povedané z dôvodu, že navrhovateľ sa svojho nároku na odškodnenie titulom náhrady straty na zárobku pre jeho nezákonné väznenie domáhal v zastúpení právnym zástupcom v samostatnom konaní, hoci sa ho mal podľa názoru odporcu domáhať v jednom konaní, ktorého predmetom by boli všetky nároky navrhovateľa na odškodnenie, o ktoré požiadal v žiadosti o predbežné prerokovanie. Uplatnenie nároku na stratu na zárobku navrhovateľom v samostatnom konaní považoval za nehospodárne a takmer šikanózne konanie jeho právneho zástupcu, motivované snahou navýšiť trovy konania, ktoré by mu mohli byť prisúdené. Odvolací súd sa s argumentáciou odporcu nestotožnil.

Náhrada trov konania v občianskom súdnom konaní je obmedzená na náhradu všetkých trov účelne vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Posúdenie účelnosti je závislé od konkrétnych okolností tej ktorej veci. V posudzovanej veci boli súdom prvého stupňa priznané trovy právneho zastúpenia jednoznačne vynaložené účelne, keďže sa navrhovateľ v konaní pred súdom svojho práva na plnenie odškodnenia od odporcu domohol. Spôsob uplatnenia práv navrhovateľa ani nebol realizovaný nezákonným spôsobom. Navrhovateľ bol oprávnený uplatniť si svoj nárok na odškodnenie v samostatnom konaní, nakoľko nie je namieste spochybňovať jeho dispozičnú voľnosť, a právo žalovať ním vybraný subjekt spôsobom, ktorý uzná za vhodný. Je pri tom bez významu, že o predbežné prerokovanie všetkých nárokov na odškodnenie žiadal odporcu jednou žiadosťou. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie R 28/1970, v zmysle ktorého jednotlivé zložky práva na náhradu škody, ktorými je vymedzený obsah náhrady škody, sa prejavujú ako samostatné čiastkové nároky, s touto ich samostatnosťou je nutné počítať aj pri rozhodovaní o trovách konania. Navrhovateľ bol teda oprávnený si jednotlivými čiastkovými žalobami uplatniť jednotlivé nároky, o ktorých odškodnenie žiadal odporcu spoločne jednou žiadosťou. Za právne zastúpenie v každom jednom konaní by mu pri dôvodnosti každej jednej žaloby prislúchalo právo na náhradu trov konania, a to za tie úkony právnej pomoci, ktoré v jednotlivých konaniach neboli identické. Odporca však k podanému odvolaniu nedoložil doklady preukazujúce plné priznanie odmeny právnemu zástupcovi navrhovateľa v inom jeho súdnom konaní za identický úkon, za ktorý mu bola priznaná náhrada trov súdom prvého stupňa v preskúmanom konaní. Z tohto dôvodu potom nemožno uvažovať o bezdôvodnom navýšení trov právneho zastúpenia. Ak by sa odvolací súd priklonil k argumentácii odporcu v rámci odvolania, že pre prípad uplatnenia nároku navrhovateľa jednotlivými žalobami mu nemá byť priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, mohlo by dôjsť k absurdnej situácii, že v prípade takéhoto rozhodnutia v každom jednom konaní o čiastkových nárokoch navrhovateľa, by mu trovy právneho zastúpenia neboli priznané vôbec, pričom takáto aplikácia práva rozhodne nie je ústavne konformná. Odvolací súd zdôrazňuje, že je výlučne vecou slobodného rozhodnutia a vôle navrhovateľa, akým spôsobom sa rozhodne uplatniť si svoje práva. Navrhovateľ, a nie odporca, je pánom sporu, preto by bolo neudržateľné, ak by odvolací súd argumentácii odporcu vyhovel, a účelnosť navrhovateľom vynaložených trov posudzoval podľa názorov odporcu, ktorý by chcel určovať, akým spôsobom a prípadne spoločne s kým by sa mal navrhovateľ svojich nárokov domáhať tak, aby boli prípadné trovy, ktoré bude odporca znášať, čo najnižšie. Možno potom uzavrieť, že vzhľadom na dôvodnosť podanej žaloby prislúcha v tomto konaní navrhovateľovi právo na náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vo výške určenej súdom prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania, nakoľko i odvolací súd ich považoval za účelne vynaložené a ich výšku za správne určenú.

Čo sa týka námietok odporcu ohľadne nehospodárneho postupu právneho zástupcu navrhovateľa, odvolací súd uvádza, že žiadnu nehospodárnosť nezistil. Podľa ust. § 24 O.s.p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle ust. § 25 ods. 1 O.s.p. si ako zástupcu môže zvoliť advokáta a jemu udelené plnomocenstvo nemôže obmedziť. Zvolený advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom prípustné prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 O.s.p.). Advokát je pri poskytovaní právnych služieb nezávislý. Je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi a v ich medziach príkazmi klienta (§ 2 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Z.z.). Advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný. O tom klienta vhodným spôsobom poučí. Podľa § 18 ods. 1 Zákona o advokácii advokát je povinný pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Z obsahu spisu súdu prvého stupňa nie je zřejmý rozpor s vyššie uvedenými právnymi ustanoveniami. Žiadne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku ani

zákona o advokácii totiž neukladá advokátovi, ktorého si účastník zvolil na svoje zastupovanie v konaní, aby hospodárnosť a účelnosť svojho postupu pri zastupovaní účastníka prispôboval predstávam protistrany o hospodárnosti postupu v súdnom konaní. Posúdenie účelnosti účastníkom vynaložených trov na právne zastúpenie prináleží len súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov konania, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na plný úspech navrhovateľa v odvolacom konaní, a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) vo výške tarifnej odmeny 25,72 eur + režijný paušál 8,04 eur (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.), spolu v sume 33,76 eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.